

Prof. Marta Ljubešić – 18.4.2015

3. del

Timski i grupni rad

Društvo Downov sindrom Slovenija
(praktikum zgodnje obravnave)

Analiza iskustva (10 min. svatko za sebe, 10 min. u malim skupinama)

- Analiza tima u kojem ja radim
- Analizirajte tim djeteta s DS u koji ste uključeni koji je sudjelovao u procjeni djetetovih i obiteljskih potreba u posljednje 3 godine
- Analizirajte tim koji je davao podršku u zadnje 3 godinje
- Kako i koliko su ti timovi međusobno surađivali, a koliko i kako su surađivali stručnjaci unutar tima

Statistika vaših iskustava

Procjena

- Multidisciplinarni
- Interdisciplinarni
- transdisciplinarni

Podrška

- Multidisciplinarni
 - Interdisciplinarni
 - transdisciplinarni
-

Grupni rad s roditeljima

- Koliko su u vašem radu zastupljene individualne konzultacije, a koliko grupni rad
 - Najčešći oblici grupnog rada
 - Radionice (iskustveno učenje i osnaživanje)
 - Grupe podrške (osnaživanje i učenje)
-

Iskustveno učenje (radionice)

- ❑ Dovodi do uključenosti sudionika u provođenje edukacije
 - ❑ Potiče unutarnju motivaciju
 - ❑ Potiče kreativnost
 - ❑ Iskustveno učenje je pristup temeljen na snagama uz razvijanje novih sposobnosti, a ne na pokušajima ispravljanja slabosti
 - ❑ Suradničko učenje – jer svi daju doprinos (nešto “rade”)
 - ❑ Na tragu toga možemo reći da su radionice sa odraslima odličan način poticanja pozitivnih procesa u skupini i da imaju mogućnost stvaranja psihološke dobrobiti za sudionike
-

Od čega se sastoji radioničko učenje

- doživljavanje (aktivnost)
 - razmjena dojmova i zapažanja
 - promišljanje
 - uopćavanje – tj. kako se ono što smo zaključili i naučili može odnositi na vanjski svijet
 - primjena - korištenje naučenoga
(20% što čujemo, 40% što vidimo, 80% onoga što otkrijemo i iskusimo)
-

Primjer radioničkog načina učenja

- Dozvolite da Vam na čelo stavim malu naljepnicu, a zatim šecite prostorom i pozdravljajte ostale
 - Naljepnice su u tri različite boje i boja označavaju Vaš odnos prema osobi, te ćete ju u skladu s time pozdravljati – npr. “dobar dan”:
 - ★ Važna osoba
 - Osoba koju najradije ne biste sreli
 - Neutralna osoba, znate se iz viđenja
-

Grupe za podršku

- Grupni rad je cilju usmjerena aktivnost male skupine čiji je cilj zadovoljavanje socioemocionalnih potreba članova i ostvarivanje zadataka zbog kojih su se okupili; npr.
 - Specifičnih psihosocijalnih potreba
 - Rješavanja osobnih ili socijalnih problema
 - Uspješnijeg suočavanja sa životnim poteškoćama
 - Postizanja osobnih ili socijalnih promjena
-

Zašto podrška u grupi?

- Prednosti grupnog rada proizlaze iz činjenice da je grupno iskustvo temeljno ljudsko iskustvo koje je prirodno i otvara uvid u stvarnost.
-

Komunikacija u kontekstu grupe

- ❑ Svaka grupa prolazi neke razvojne faze koje se mogu predvidjeti i koje su međuovisne
- ❑ Faza planiranja – nastojanje voditelja da osnuje grupu
- ❑ Početna faza – grupa započinje s radom; javljaju se grupni osjećaji i početno kolebanje između pripadnosti grupi i potrebe zadržavanja osobe autonomije
- ❑ Središnja faza – produbljuju se međusobni osjećaji među članovima i javlja se grupna kohezija, rasprave su sve otvorenije jer je i međusobno povjerenje veće
- ❑ Završna faza – vrednovanje učinaka grupnog rada

Vrijednosti grupnog rada

- ❑ Dijeljenje – ljudi se osjećaju manje osamljeno kada prepoznaju da se i drugi osjećaju isto
 - ❑ Poistovjećivanje – kada se poistovjete s onima koji su u sličnoj situaciji osjećaju se osnaženo (ako je netko to riješio i ja ću)
 - ❑ Pomoć se lakše prihvaća od sličnih, od ljudi koji vas razumiju, to ne ugrožava samopoštovanje
 - ❑ Provjeravanje – grupa daje mogućnost da se svatko može testirati u različitim ulogama ili situacijama
 - ❑ Socijalna razmjena i prihvaćanje – ljudi trebaju osjećaj pripadnosti i prihvaćenosti a to im omogućuje grupa ljudi sa sličnim iskustvom
-

Vještine vođenja

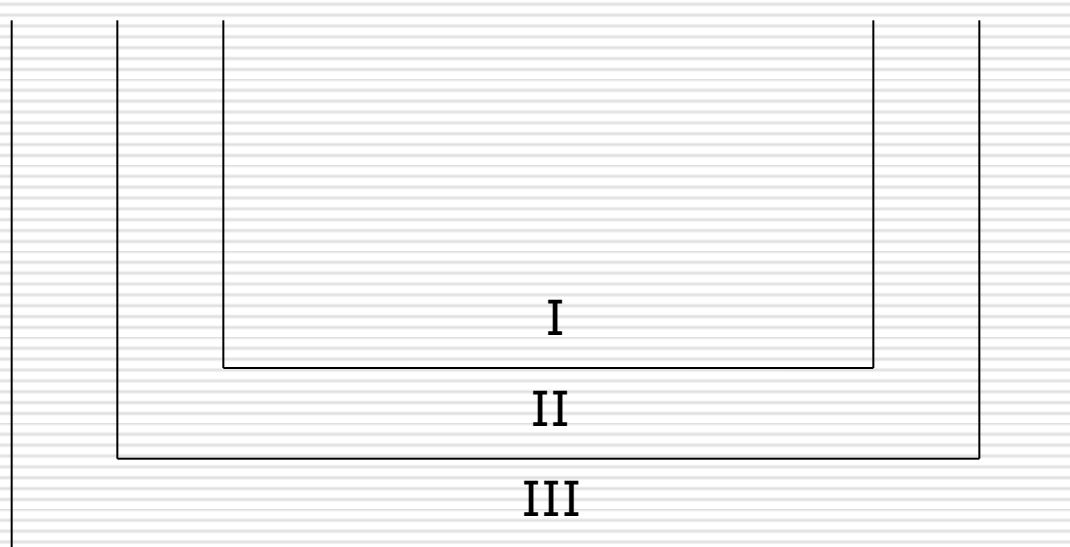
- ❑ Vještine vođenja radionica su specifična ponašanja voditeljice koja pomažu grupi da ostvari svoju svrhu i ciljeve
 - ❑ Ostvarivanje ciljeva u komunikaciji ovisi o interakciji među članovima grupe i načinu kako voditeljica upravlja interakcijom u grupi
 - ❑ Traži dobre komunikacijske vještine (slušanje, empatiju, upravljanje interakcijom, fleksibilnost), ali i usklađenost svih razina komunikacije, osobito intrapersonalne i ostalih
-

Razine komunikacije

- Intrapersonalna
 - Interpersonalna
 - Grupna:
 - Pojedinač s grupom
 - Grupa s pojedincem
-

Međuovisnost komunikacijskih razina

- Sve su komunikacijske razine međuovisne i kumulativne

Vještine vođenja: strukturiranje

- ❑ Svaki susret treba biti priređen na način da voditeljica unaprijed odredi temu i način rada
 - ❑ Struktura omogućava da se komunikacija ne raspline, ne ode u smjeru koji nije u skladu s ciljem okupljanja
 - ❑ Strukturiranjem rada voditeljica osigurava maksimalno uklapanje roditeljskih doprinosa i uvida u odabranu temu susreta i posljedično tome u ostvarivanje ciljeva okupljanja
-

Vještine vođenja: uopćavanje

- Sudionicama je važna spoznaja da dijele slična iskustva s ostalima, da u svojim problemima nisu usamljene
 - Voditeljica će kroz uopćavanje (generalizaciju) pojedinačnih iskustava upravo voditi grupu prema tom uvidu tzv. normalizaciji
 - Spoznaja da je ono što nam se događa “normalno” donosi osjećaj olakšanja
 - Način kako to radi je nadovezivanje pitanjem ili komentarom na upravo saopćeno:
 - Ima li još netko slično iskustvo?
 - Podjeća li vas ovo na nešto što ste već prošle?
 - Čini se da vas je već više bilo suočeno s ovim problemom.. i sl.
-

Vještine vođenja: povezivanje

- ❑ Povezujući ono što je rečeno sada s onim što je ranije rečeno voditeljica pokazuje da sluša i pamti što sudionice govore
 - ❑ Važno je povezivati upravo rečeno i sa ranije stečenim znanjima jer je to način kako voditeljica pomaže sudionicama da osvijeste i prošire svoja iskustva.
 - ❑ Vještina povezivanja koju ima voditeljica utječe na razinu uključenosti sudionica u grupni rad, a time i na dobit koju imaju od njega
-

Vještine vođenja: preusmjeravanje

- Članice grupe često će brojna pitanja usmjeravati voditeljici (kao ekspertu), a ova vještina traži da se pitanje preusmjeri prema skupini. Pri tome treba razlučiti radi li se o pitanju koje traži specifična stručna znanja te na njega odgovoriti, a ostala preusmjeriti jer se time postiže
 - Stvaranje mišljenja skupine o nekom pitanju koje ima moć
 - Jača se doživljaj kompetencije sudionica i samopouzdanje
 - To se radi postavljanjem pitanja skupini: Što misle ostali? Želi li netko odgovoriti na ovo pitanje?
 - Ako voditeljica ima potrebu dodati neki novi uvid ili informaciju to će učiniti u sažimanju.
-

Vještine vođenja: davanje zadataka i obaveza

- ❑ Za utvrđivanje gradiva dobro je grupi dati neku obavezu /zadatak koji trebaju odraditi između dva susreta
 - ❑ O zadatku se na idućem susretu treba izvjestiti
 - ❑ To je i način kako se grupa međusobno povezuje
 - ❑ Ujedno se ono što se naučilo na grupi prenosi u obiteljski kontekst, odnosno u svakodnevni život , što i jest cilj grupnog rada
-

Vještine vođenja: traženje i davanje informacija

- ❑ Voditeljica nastoji da svi članovi skupine budu aktivni i potiče ih da kažu svoje mišljenje i da podijele svoje iskustvo
 - ❑ Za taj je proces važno da postoji povjerenje među članovima (na to se može utjecati i dogovorom oko pravila rada)
 - ❑ Voditeljica daje model za davanje i primanje povratne informacije – tako potiče članove na ulaganje napora i davanje doprinosa raspravi
 - ❑ U pravilu se traži da prvo grupa pokuša doći do rješenja, a nakon sažimanja voditeljica će dodati ono što procijeni važnim
-

Vještine vođenja: poticanje i uravnoteženje

- ❑ Cilj je osigurati podjednako sudjelovanje svih sudionica
 - ❑ Osobu koja previše govori ne ćemo prekinuti usred rečenice, već je možemo ograničiti naglašavanjem onoga što je već rekla i preusmjerenjem rasprave prema ostalim sudionicama
 - ❑ Interakcija među članovima može se potaknuti povezivanjem sličnih iskustava i ohrabivanjem da si međusobno pomognu dijeljenjem informacija
 - ❑ Poticanje i uravnoteženje je osobito važno ako u skupini postoji osoba koja govori više od ostalih
-

Vještine vođenja: sažimanje

- ❑ Prije prelaska na novu temu valja sažeti izrečeno.
 - ❑ Sažimanjem se skraćuju nepotrebne diskusije koje više ne donose ništa novo
 - ❑ Sažimanje ujedno sadržava zaključke rasprave
 - ❑ Sažimanje se obično započinje riječima:
 - Da zaokružimo što smo dosada rekli...
 - Znači da možemo zaključiti
-

Vještine vođenja: osjetljivost za osjećaje

- Važno je biti osjetljiv za osjećaje prisutnih, a način reakcije može biti:
 - Primijetiti osjećaj, ali ne reagirati na njega
 - Naznačiti riječima da voditeljica prepoznaje i razumije osjećaj ali nakon toga nastaviti s aktivnošću grupe
 - Zaustaviti aktivnost i usredotočiti se na osjećaj ili ono što ga je izazvalo
 - Kako će voditeljica reagirati ovisi o situaciji, a uvijek joj primarna treba biti dobrobit osobe koja je pokazala osjećaje
 - Važno je pokazati razumijevanje i empatiju
-

Voditelj kao selektivno ogledalo

(Rogersova indirektna tehnika razgovora)

- ❑ Pravilo: sugovorniku odražavate njegove osjećaje, a informacije o činjenicama propuštate kroz "ogledalo"
 - ❑ Time "ulazite" u svijet roditeljevog doživljavanja, a on dobiva doživljaj da je shvaćen
 - ❑ Kroz odražavanje osjećaja roditelj bolje shvaća sam sebe i postaje sposobniji za rješavanje problema s kojima je suočen
-